

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Emily Henry
BOOK LOVERS

Copyright © 2022 by Emily Henry

All rights reserved.

Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05042-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

EMILI HENRI

LJUDI KOJI VOLE KNJIGE

Prevela Branislava Maoduš

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2024.

Nuša, ova knjiga nije za tebe.
Već znam koja će biti za tebe, pa ćeš morati da čekaš.

Ova knjiga je za Amandu, Daš, Danijelu, Džesiku, Sarir i Tejlor. Ova knjiga bez vas ne bi postojala. A i ako bi nekako postojala, niko je ne bi čitao. Hvala, hvala, hvala.

PROLOG

KADA SU VAM knjige život – ili, u mom slučaju, zanimanje – prilično dobro umete da naslutite kuda priča vodi. Metafore, arhetip i uobičajeni zapleti počinju da se slažu u katalog u vašoj glavi, u odeljak odgovarajuće kategorije i žanra.

Ubica je muž.

Štreberka će doživeti preobražaj, i bez naočara je opaka riba.

Tip dobije devojkicu – ili je dobije druga devojkica.

Neko objasni složen naučni koncept, a neko drugi kaže: „Može li razumljivim jezikom, *molim te?*“

Pojedinosti su, od knjige do knjige, različite, ali nema ničeg istinskog novog pod suncem.

Uzmite, na primer, ljubavnu priču u provincijskom gradiću.

Onu u kojoj ciničnu zverku iz Njujorka ili Los Anđelesa šalju u Zabit u SAD – da, na primer, ugasi porodični rasadnik novogodišnjih jelki kako bi se otvorio prostor za bezdušnu korporaciju.

Ali, dok je gorepomenuta osoba iz velegrada u gradiću, ništa ne ide po planu. Jer je, *naravno*, rasadnik novogodišnjih jelki – ili pekara, ili ma šta je već junak poslat da uništi – u vlasništvu nekoga ko je neverovatno privlačan i sasvim primereno dostupan za zavođenje.

Glavni junak u gradu ima partnerku. Beskrupuloznu ženu koja ga ohrabruje da obavi posao koji su ga poslali da obavi i uništi nekoliko ljudi zarad važnog unapređenja. Razgovara s njom preko telefona, a ona ga sve vreme prekida i zasipa bezdušnim savetima sedeći na *pelaton* sobnom biciklu.

Emili Henri

Znate da je zla jer joj je kosa neprirodno plave boje, zalizana u stilu Šeron Stoun u *Niskim strastima*, i još i mrzi božićne ukrase.

I kako junak provodi sve više vremena sa ljupkom pekarkom / krojačicom / vlasnicom rasadnika, stvari počinju da se menjaju. On spoznaje istinski značaj života!

Kući se vraća *preobražen* ljubavlju dobre žene. Poziva ledenu kraljicu od svoje devojkice u šetnju. Ona glasno uvlači vazduh i kaže, na primer: „U ovim *manolo* cipelama?“

Biće zabavno, kaže joj. U šetnji će je možda zamoliti da pogleda u zvezde.

Ona praska: *Znaš da ne mogu sada da podignem pogled! Tek što sam uradila botoks!*

I on shvata da ne može da se vrati starom životu. Ne želi! Okončava hladnu, nezadovoljavajuću vezu i prosi svoju novu draganu. (Kome je još potrebno da se upušta u vezu?)

U ovom trenutku hvatate sebe kako urlate na knjigu: *Ne poznaješ je! Koje joj je srednje ime, majmune?* Sestra Libi vas, sa druge strane prostorije, utišava, gađa vas kolicama ne podižući pogled sa knjige izgužvanih korica iz biblioteke koju ona čita.

I zato ja kasnim na ovaj ručak.

Jer je to moj život. Metafora koja upravlja mojim danima. Tipska priča u koju su uklopljene pojedinosti mog života.

Ja sam gradska devojkica. Ne sastajem se sa zgodnim vlasnikom rasadnika. Već sa onom drugom osobom.

Ja sam kruti, doterani književni agent koji čita rukopise dok vozi *pelaton* bicikl, a preko ekrana kompjutera mi, neprimećena, kao skrinsejver plovi spokojna slika plaže.

Ja sam ona koja dobija pedalu.

Pročitala sam ovu priču, proživela je, dovoljno da znam da se to upravo sada dešava, dok se probijam kroz gust pešački saobraćaj u Midtaunu u kasno poslepodne i snažno pritiskam telefon na uho.

Još ništa nije rekao, ali ja osećam kako mi se dlačice na vratu kostreše, a u stomaku mi se otvara provalija dok razgovor vodi ka sunovratu u provaliju kao u crtanom filmu.

Grant je u Teksasu trebalo da bude samo dve nedelje, dovoljno dugo da sklopi posao između svoje kompanije i butik-hotela izvan San Antonija koji su pokušavali da kupe. Pošto sam već doživela dva raskida nakon poslovnih

Ljudi koji vole knjige

putovanja, reagovala sam na vest o putovanju kao da je rekao da se pridružio mornarici i da ujutro isplovljava.

Libi je pokušala da me ubedi kako preterano burno reagujem, ali nisam se iznenadila kada je Grant propustio naš redovan telefonski razgovor tri večeri zaredom, ni kada je naredna dva skratio. Znala sam kako se ova priča završava.

A zatim se, pre tri dana, nekoliko sati pre njegovog povratnog leta, konačno i to desilo.

Viša sila se umešala i zadržala ga u San Antoniju. Puklo mu je slepo crevo.

Teoretski, mogla sam da rezervišem let i posetim ga u bolnici. Ali bila sam usred ogromne prodaje i morala sam da budem zalepljena za telefon sa stabilnim pristupom vaj-faju. Moja klijentkinja je računala na mene. Ovo je za nju bila ključna životna prilika. A i Grant je rekao da je vađenje slepog creva rutinska operacija. Njegove tačne reči bile su „nije to ništa strašno“.

Pa sam ostala i u dubini duše znala da ostavljam Granta u rukama bogova ljubavnih romana provincijskih gradića.

I sada, tri dana kasnije, dok praktično trčim na ručak u mojim srećnim cipelama na visoku potpeticu, i toliko snažno stežem telefon da su mi zglavci pobeleli, i u Grantovom glasu čujem odjek klinova koji se zabijaju u mrtvački kovčeg naše veze.

„Ponovi.“ Namera mi je da ovo izgovorim kao pitanje. Ali zvuči kao naređenje.

Grant uzdiše. „Ne vraćam se, Noro. Stvari su se promenile u poslednjih nedelju dana.“ Smeje se. „Ja sam se promenio.“

Tup udarac potresa moje hladno srce gradske devojke. „Da li peče kolače?“ pitam.

Na trenutak ostaje bez reči. „Molim?“

„Da li peče kolače?“ kažem kao da je to savršeno razborito prvo pitanje koje postaviš momku nakon što te šutne preko telefona. „Žena zbog koje me ostavljaš.“

Nakon kraće tišine popušta. „Ona je ćerka vlasnika hotela. Odlučili su da ga ne prodaju. Ostaću i pomoći im da ga vode.“

Ne mogu protiv sebe: smejem se. To je uvek bila moja reakcija na loše vesti. Verovatno sam tako i dobila ulogu opake zlice u sopstvenom životu, ali šta drugo da uradim! Da se sručim u lokvu suza na krcatom trotoaru? Od kakve bi to koristi bilo?

Emili Henri

Zastajem ispred restorana i nežno masiram oči. „Dakle, da se razumemo“, kažem, „odričeš se svog sjajnog posla, svog sjajnog stana, i mene, i seliš se u Teksas. Da budeš sa ženom čija se karijera najbolje može opisati kao *čerka vlasnika hotela*?“

„Ima u životu važnijih stvari, Noro, od novca i uspešne karijere“, ispaljuje.

Ponovo se smejem. „Ne mogu da procenim da li misliš da si ozbiljan.“

Grant je sin hotelskog mogula, milijardera. „Rođen sa srebrnom kašikom“ nije dovoljno snažan izraz da opiše njegov život. Verovatno je imao pozlaćeni toalet-papir.

Za Granta je koledž bio formalnost. Stažiranje je bilo formalnost. Dođavola, nošenje pantalona je bilo formalnost! Posao je dobio zahvaljujući očiglednom nepotizmu.

I zato je njegov poslednji komentar toliko smešan, i bukvalno i figurativno.

Mora da sam ovo izgovorila naglas, jer on pita: „Šta bi to trebalo da znači?“

Virim kroz prozor restorana pa gledam sat na telefonu. Kasnim – ja *nikada* ne kasnim. Nisam želela da ostavim takav prvi utisak.

„Grante, ti si tridesetčetvorogodišnji naslednik. Za većinu nas je posao u direktnoj vezi sa hranom koju nam obezbeđuje.“

„Vidiš?“, kaže. „Sa tim pogledom na svet sam završio. Umeš ponekad da budeš tako hladna, Noro. Čestiti i ja želimo da...“

Nije namerno – ne pokušavam da ga sasečem – ponavljajući njeno ime i smejući se u neverici. No vidite, kada se urnebesno smešne stvari dese, ja napuštam svoje telo. Gledam ih sa strane kako se dešavaju i razmišljam: *Stvarno? Ovo je vasiona odabrala da uradi? Malo je to preterano, zar ne?*

U ovom slučaju rešila je da mog momka odvede u naručje žene nazvane po vrlini očuvanja himena. Mislim, to jeste smešno.

Duva u slušalicu. „Ovo su dobri ljudi, Noro. Oni su čestiti. Takav čovek želim da budem. Vidi, Noro, nemoj da se pretvaraš da si uznemirena...“

„Ko se pretvara?“

„Nikada ti nisam bio potreban...“

„Naravno da nisi!“ Uložila sam veliki trud da izgradim svoj život tako da niko ne može da izvuče zapašac i pošalje me niz kosmički odvod.

„Nikada nisi čak ni prespavala kod mene...“, kaže.

Ljudi koji vole knjige

„Moj madrac je objektivno bolji!“ Istraživala sam ga devet i po meseci pre nego što sam ga kupila. Naravno, tako pronalazim i momke i opet završim ovde.

„... zato se ne pretvaraj da ti je srce slomljeno“, kaže Grant. „Nisam čak ni siguran da je moguće tebi slomiti srce.“

I ponovo moram da se nasmejem.

Jer u ovom greši. Prosto, nakon što vam jednom razore srce, ovakav telefonski razgovor je beznačajan. Tek žiganje srca, možda i šum. Ali nema slamanja.

Grant je počeo da nabraja. „Nikada te nisam video kako plačeš.“

Nema na čemu, razmišljam da kažem. Koliko nam je puta mama rekla, smejući se kroz suze, da joj je najnoviji dragan rekao da je suviše osećajna?

To je problem sa ženama. Nema dobrog načina da se bude žena. Pokaži osećanja i histerična si. Skloni ih da tvoj momak ne mora da se njima bavi, bezdušna si kučka.

„Moram da idem, Grante“, kažem.

„Naravno“, odgovara.

Izgleda da je moje poštovanje prethodnog dogovora samo još jedan dokaz da sam frigidna i zla mašina koja spava u postelji od novčanica od sto dolara i dijamanata. (Da je bar tako.)

Prekidam bez pozdrava i zavláčim se pod tendu restorana. Dok udišem da se umirim, čekam da vidim hoće li suze navrti. Ne naviru. Nikada ih nema. Ni to mi ne smeta.

Imam posla i, za razliku od Granta, ja ću svoj posao obaviti, za sebe i sve ostale u književnoj agenciji *Ven*.

Gladim kosu, ispravljam ramena i ulazim, i osećam kako mi se koža ježi pod udarom rashlađenog vazduha.

Kasno je za ručak i nema gužve, pa primećujem Čarlija Lastru sasvim pozadi, sasvim u crnom, nalik na izdavačkog velegradskog vampira.

Nikada se nismo sreli uživo, ali sam dva puta proverila objavu časopisa *Pablišers vikli* o njegovom unapređenju u izvršnog urednika izdavačke kuće *Vorton haus* i pohranila njegovu fotografiju u pamćenje: stroge, tamne obrve; svetlosmeđe oči; blagi prevoj na bradi ispod punih usana. Ima tamni mladež na obrazu koji bi, da je žena, sasvim sigurno smatrali za obeležje lepote.

Emili Henri

Ne može mu biti više od trideset pet i ima lice koje bi moglo da se opiše kao dečaćko, da nije umora na njemu i sedih kojima mu je temeljno prošarana crna kosa.

A i mršti se. Ili se duri. Usne su mu nadureno skupljene. Čelo mu se mršti. Tmuri se.

Gleda na sat.

Nije to dobar znak. Pre nego što sam izašla iz kancelarije, moja šefica, Ejmi, upozorila me je da je Čarli poznat kao razdražljiv, ali nisam brinula. Ja sam uvek tačna.

Osim kada me momak ostavi preko telefona. Tada, po svemu sudeći, kasnim šest i po minuta.

„Zdravo!“, pružam ruku da se rukujemo dok mu se približavam. „Nora Stevens. Drago mi je što vas najzad srećem licem u lice.“

Ustaje, struže stolicom preko poda. Uticaj njegove crne odeće, tamnih crta lica i uopšteno njegovog držanja sličan je uticaju crne rupe, isisava svu svetlost i proždire je.

Većina ljudi nosi crno kao neki oblik lenje profesionalnosti, ali on svojim držanjem jasno stavlja do znanja da je ovo njegov nedvosmisleni izbor, a zbog kombinacije džempera od merino vune, pantalona i oksfordica izgleda kao slavna ličnost koju su paparaci uhvatili na ulici. Hvatam sebe kako računam koliko dolara nosi na sebi. Libi to naziva mojim „uznemirujućim jeftinim trikom srednje klase“, ali volim lepe stvari i često obilazim onlajn-prodavnice da se umirim nakon stresnog dana.

Čarlijevu odevnu kombinaciju smestila bih negde između osamsto i hiljadu dolara. Taman negde u rasponu vrednosti moje odeće, iskrena da budem, premda je sve što nosim, osim cipela, kupljeno polovno.

Dve dugačke sekunde posmatra moju pruženu ruku pre nego što je prihvati. „Kasnite.“ Seda ne trudeći se da sretne moj pogled.

Ima li ičeg goreg od muškarca koji misli da je iznad društvenih zakona samo zato što je rođen sa pristojnim licem i debelim novčanikom? Grant je istrošio moju dnevnu zalihu trpeljivosti prema nadmenim magarcima. Ali, zarad mog autora, moram da igram ovu igru.

„Znam“, kažem i smešim se pokajnički, ali se ne izvinjavam. „Hvala što ste me sačekali. Voz je prosto neko vreme stajao. Znao kako je to.“

Podiže pogled prema meni. Oči su mu sada tamnije, toliko tamne da nisam sigurna da oko zenica ima dužice. Njegov izraz mi kaže da on ne zna

Ljudi koji vole knjige

kako je to, ne zna kako je kada voz stane bilo iz mračnih bilo iz bezazlenih razloga.

On verovatno i ne ide podzemnom železnicom.

Verovatno svugde ide u sjajnoj crnoj limuzini, ili gotskoj kočiji koju vuče par teretnih konja rase klajdsdejl.

Svlačim sako (riblja kost, *izabel maran*) i sedam preko puta njega. „Da li ste već poručili?“

„Nisam“, kaže. Ništa više.

Moje nade tonu dublje.

Zakazali smo ovaj ručak da se upoznamo još pre nekoliko nedelja. Ali prošle nedelje sam mu poslala rukopis mog najstarijeg klijenta, Dasti Filding. Sada počinjem da se preispitujem da li bih mogla da nekog od svojih klijenata osudim na ovog čoveka.

Uzimam meni. „Imaju fenomenalnu salatu sa kozjim sirom.“

Čarli zatvara meni i gleda me. „Pre nego što nastavimo“, kaže i povija guste crne obrve, a glas mu je tih i prirodno promukao, „trebalo bi da vam kažem da smatram da je nova knjiga Fildingove nečitljiva.“

Otvaram usta u čudu. Nisam sigurna šta da kažem. Za početak, nisam nameravala da spominjem knjigu. Ako je želeo da je odbije, mogao je da me obavesti putem mejla. I nije morao da upotrebi reč *nečitljiva*.

No na stranu sve to, svako pristojan bi barem sačekao da donesu hleb na sto pre nego što počne da sipa uvrede.

Zatvaram i ja meni pa prekrštam ruke na stolu. „Mislim da joj je to najbolja knjiga do sada.“

Dasti je već objavila tri knjige i sve su bile fantastične, premda se nijedna nije dobro prodavala. Njen prethodni izdavač nije bio voljan da joj pruži još jednu šansu, pa je ponovo bila u potrazi i tražila je dom za svoj naredni roman.

I dobro, možda mi to nije njena omiljena knjiga, ali zaista je komercijalno vrlo privlačna. Znam šta ova knjiga može da postane uz pravog urednika.

Čarli se naslanja na naslon stolice, a meni se uz kičmu penje jeza od njegovog pronicljivog pogleda. Čini se kao da gleda pravo kroz mene, vidi pravo kroz sjajnu učtivost i gleda u nazubljene ivice ispod nje. Njegov pogled kaže: *Obriši taj zaleđeni osmeh s lica. Nisi toliko fina.*

Vrti čašu s vodom u mestu. „Njena najbolja knjiga je *Sjaj malih stvari*“, kaže, kao da je tri sekunde susreta pogleda dovoljno da mi pročita najskrivnije misli i zna da govori i u moje i u svoje ime.

Iskrena da budem, *Sjaj* mi je jedna od najomiljenijih knjiga u protekloj deceniji, ali to ne znači da je nova knjiga beznačajna.

Kažem: „Ova knjiga je jednako dobra. Samo je drugačija – možda je manje suzdržana, ali to joj daje kinematografsku oštrinu.“

„Manje suzdržana?“, skuplja oči. Sada mu se u oči vratila zlatnosmeđa boja pa nemam više onako snažan osećaj da će progoreti pogledom rupu u meni. „To je kao da ste rekli da je Čarls Menson bio guru i uzor stila života. Možda i jeste istina, ali nije to suština. Ostavlja utisak kao da je neko pogledao onu reklamu Sare Maklahlan o prevenciji nasilja nad životinjama i pomislio: *A šta bi bilo kada bi svi kućići uginuli pred kamerom?*“

Iz mene izbija nervozan smeh. „U redu. Ne dopada vam se. Ali možda bi bilo korisno“, pušim se, „ako biste mi rekli šta vam se u knjizi *dopada*. Tako bih znala šta da vam šaljem u budućnosti.“

Lažljivice, kaže moj mozak. *Nećeš mi više poslati nijednu knjigu.*

Lažljivice, kažu Čarlijeve uznemirujuće oči nalik na oči sove. *Nećeš mi više poslati nijednu knjigu.*

Ovaj ručak – ovo potencijalno radno partnerstvo – mrtvo je.

Čarli ne želi da sarađuje sa mnom, a ni ja ne želim da sarađujem s njim, ali slutim da nije sasvim odbacio društveni ugovor jer razmišlja o mom pitanju.

„Preterano je sentimentalna za moj ukus“, kaže naposljetku. „I likovi su iskarikirani...“

„Ekscentrični“, izražavam neslaganje. „Mogli bismo da umanjimo njihovu ekscentričnost, ali mnogo je to likova – a te osobenosti ih i razlikuju.“

„I ambijent...“

„Šta s njim nije u redu?“ Ambijent knjige *Jednom u životu* prodaje knjigu. „*Sanšajn Fols* je ljupko mesto.“

Prezrivo frkće, i bukvalno koluta očima. „Potpuno je nerearno.“

„To je stvarno mesto“, suprotstavljam se. Dasti je ovaj planinski gradić prikazala toliko idilično da sam ga potražila na Guglu. *Sanšajn Fols*, u Severnoj Karolini, nalazi se nedaleko od Ešvila.

Čarli odmahuje glavom. Deluje razdraženo. Pa, nije jedini.

Ne dopada mi se. Ako sam ja stereotip žene iz grada, on je stereotip zajedljivog, večito nezadovoljnog uštogljenka zaparloženog u rutini. On je

Ljudi koji vole knjige

mrzovoljni mizantrop, Gundalo Oskar, Hitklif iz drugog čina, najgori delovi gospodina Najtlija.

Što je šteta, jer je na glasu kao čovek koji stvara magiju. Nekoliko mojih prijatelja agenata zove ga Mida. U smislu da se „sve što on dodirne pretvara u zlato“. (Ali moram priznati da ga neki drugi nazivaju Olujni Oblak. U smislu da „pljušti novac oko njega, ali po kojoj ceni“?)

Sušтина je da Čarli Lastra bira pobednike. I ne bira *Jednom u životu*. Rešena da osnažim svoje samopouzdanje, ako ne i njegovo, prekrštam ruke preko grudi. „Kažem vam, ma koliko izveštačeno da vam se čini, Sanšajn Fols je mesto.“

„Možda i postoji“, kaže Čarli. „Ali ja vama kažem da Dasti Filding nikada tamo nije bila.“

„Zašto je to važno?“, pitam, ne glumeći više učtivost.

Čarliju se usne trzaju na ovaj moj ispad. „Želeli ste da čujete šta mi se ne dopada u knjizi...“

„Šta vam se *dopada*“, ispravljam ga.

„... a meni se ne dopada sredina.“

Peckanje gneva spušta mi se niz dušnik i izbija mi na pluća. „A da mi kažete kakve knjige želite, gospodine Lastra?“

Opušta se i naslanja na naslon stolice, lenjo i nemarno kao nekakva divlja mačka iz džungle koja se poigrava svojim plenom. Ponovo se posvećuje svojoj čaši s vodom.

Pomislila bih da je to nervozni tik, ali možda je i skrivena taktika mučenja. Želim da je oborim sa stola.

„Želim“, kaže Čarli, „ranu Fildingovu. *Sjaj malih stvari*.“

„Ta knjiga se nije prodavala.“

„Jer njen izdavač nije znao kako da je proda“, kaže Čarli. „*Vorton haus* bi mogao. Ja bih mogao.“

Podižem obrvu i dajem sve od sebe da je vratim nazad na mesto. Baš u tom trenutku stolu prilazi konobarica. „Mogu li da vam donesem nešto dok pregledate meni?“, pita ljupko.

„Salatu sa kozjim sirom za mene“, kaže Čarli ne gledajući nijednu od nas.

Verovatno se raduje tome što će moju najomiljeniju salatu u gradu proglasiti za *nejestivu*.

„A za vas, gospođo?“, pita konobarica.

Emili Henri

Borim se protiv drhtaja koji mi se spušta niz kičmu svaki put kada mi se neki dvadesetogodišnjak obrati sa *gospođo*. Mora da se duhovi ovako osećaju kada ljudi pričaju nad njihovim grobovima.

„I ja ću salatu“, kažem, a zatim, jer je ovo bio vraški težak dan i jer nemam koga da impresioniram – i jer sam zarobljena ovde još najmanje četrdeset minuta sa čovekom sa kojim nemam nameru da sarađujem – kažem: „I džin-martini. Prljavi.“

Čarli neznatno podiže obrvu. Tri sata posle podne je, u četvrtak, nije baš završetak radnog vremena, ali, s obzirom na to da se izdavačka delatnost zatvara preko leta i da većina ljudi uzima slobodan petak, praktično je vikend.

„Loš dan“, kažem tiho dok konobarica odlazi po našu porudžbinu.

„Nije loš kao moj“, odgovara Čarli. Ostatak ostaje da visi u vazduhu, neizgovoren: *pročitao sam osamdeset stranica romana* Jednom u životu *pa seo ovde s tobom*.

Prezrivo frkćem. „Zaista vam se nije dopalo mesto radnje?“

„Ne mogu da zamislim gore mesto na kome bih proveo četrdeset strana.“

„Znate“, kažem, „neprijatni ste baš kao što su svi i rekli da ćete biti.“

„Ne mogu da upravljam svojim osećanjima“, kaže hladno.

Kostrešim se. „To je kao da je Čarls Menson rekao da nije on počinio ubistva. Možda tehnički i jeste istina, ali nije to suština.“

Konobarica mi donosi martini, a Čarli gundđa: „Mogu li i ja da dobijem jedan?“

*

Kasnije te večeri telefon me pištanjem obaveštava da mi je stigao mejl.

Zdravo, Noro,

Slobodno me imaj na umu za Dastine buduće projekte.

Čarli

Ne mogu da ne zakolutam očima. Nema *Drago mi je što smo se upoznali*. Nema *Nadam se da si dobro*. Nije se čak potrudio ni oko elementarne učtivosti. Škripim zubima i odgovaram mu oponašajući njegov stil.

Ljudi koji vole knjige

Čarli,

Ako napiše nešto o guruu stila života Čarliju Mensonu, tebe ću prvog obavestiti.

Nora

Stavljam telefon u džep trenerke i otvaram vrata kupatila s namerom da započnem svoju večernju rutinu nege kože u deset koraka (poznatu i kao najboljih četrdeset pet minuta mog dana). Telefon mi vibrira i ja ga vadim iz džepa.

N,

Samu si sebe prevarila: silno bih to želeo da pročitam.

Č

Rešena da moja bude poslednja, pišem: Noć.

(Svakako nemam na umu *laku* noć.)

Pozdrav, odgovara Čarli kao da potpisuje mejl koji ne postoji.

Ako nešto mrzim više od ravnih cipela, onda mrzim da gubim. Odgovaram mu: x.

Nema odgovora. Šah-mat. Nakon paklenog dana, ova mala pobeda u meni budi osećaj da je ponovo sve u redu u svetu. Dovršavam rutinu nege kože. Čitam pet blaženih poglavlja jezivog krimi romana, i tonem u san na svom savršenom madracu ne udostojivši Granta ni njegov novi život u Teksasu nijednom mišlju. Spavam kao beba.

Ili ledena kraljica.

DVE GODINE KASNIJE

GRAD SE PRŽI. Asfalt cvrči. Smeće na trotoaru zaudara. Porodice pored kojih prolazimo drže u ruci sladoled koji se topi sa svakim korakom i curi im niz prste. Sunčeva svetlost odbija se o zgrade kao bezbednosni laseri u nekom starom kriminalističkom filmu, a ja se osećam kao krofna sa šećernim prelivom koja je ostavljena na vrelom suncu četiri dana.

A Libi, uprkos činjenici da je u petom mesecu trudnoće i visokoj temperaturi, izgleda kao zvezda reklame za šampon.

„Tri puta“, zvuči očarano. „Kako je moguće da nekoga tri puta šutnu ljudi koji su rešili da potpuno promene stil života?“

„Pretpostavljam da sam baš prava srećnica“, kažem. Zapravo, četiri puta, ali prosto nisam mogla da joj ispričam punu priču o Džejkobu. Prošle su godine, a ja jedva i da samoj sebi mogu da ispričam tu priču.

Libi uzdiše i hvata me podruku. Koža mi je lepljiva od letnje vrućine i vlage, ali koža moje mlađe sestre je nekim čudom suva i svilenkasta.

Možda sam od mame nasledila sto osamdeset centimetara, ali je sve svoje druge crte prenela na moju sestru: od zlatnocrvenkaste kose do krupnih očiju plave boje Sredozemnog mora i pegica preko nosa. Njena niska građa sa oblinama mora da je proistekla iz tatinih gena – premda to ne znamo; otišao je kada sam ja imala tri godine, nekoliko meseci pre Libinog rođenja. Kada je prirodne boje, moja kosa je pepeljastoplava i bez sjaja, a moje oči su plave, ali manje su nalik na idilične vode letovališta a više na poslednje što vidiš pre nego što ti se voda zaledi iznad glave i pre nego što se udaviš.

Emili Henri

Ona je Marijana a ja sam Elinor, ona je Meg Rajan a ja sam Parker Pouzi. I ona mi je najdraža osoba na svetu.

„O, Noro.“ Libi me privija uzda se dok prilazimo pešačkom prelazu, a ja uživam u bliskosti. Ma koliko da su mi život i posao ponekad haotični, uvek mi se čini da nas neki unutrašnji metronom usklađuje. Dešava se da uzmem telefon da je pozovem samo da bih videla da ona zove mene, ili bi mi poslala poruku da me pita da li sam za ručak samo da bismo shvatile da smo već u istom delu grada. No u poslednja dva meseca smo se većito mimoilazile, poput brodova u noći. Istini za volju, pre kao podmornica i pedalina u dva različita jezera.

Propuštala sam njene pozive dok sam bila na sastancima, a ona je spavala kada sam uspevala da pronađem vremena da joj se javim. Najzad me je pozvala na večeru baš onda kada sam obećala da ću klijenta odvesti na večeru. A još gori od toga je blagi neobjašnjiv osećaj da je ona samo delimično prisutna kada najzad uspemo da se nađemo. Kao da su oni metronomi potpuno izgubili ritam i ne uspevaju da se usklade čak ni kada smo jedna pored druge.

Najpre sam to pripisala stresu zbog bebe, no kako je vreme prolazilo, moja sestra se činila sve udaljenijom. Suštinski smo izgubile ritam na način koji ne umem da imenujem i čak mi ni madrac iz snova ni oblak eteričnog ulja lavande iz difuzera ne pomažu da zaspim dok prevrćem po glavi poslednjih nekoliko razgovora kao da u njima tražim tanane pukotine.

Na semaforu je zeleno za pešake, ali toliko vozača prosto proleće kroz crveno. Libi me, nakon što je na pešački iskoračio muškarac u lepom odelu, povlači za njim.

Opštepoznata je istina da taksisti neće udariti ljude koji izgledaju kao ovaj tip. Njegova odeća kaže: *Ja imam advokata*. Ili možda: *Ja sam advokat*.

„Mislila sam da ste ti i Endru dobar par“, kaže Libi glatko se vraćajući na temu. Ako ste voljni da previdite činjenicu da se moj bivši zvao Aron, ne Endru. „Ne razumem šta je pošlo naopako. Da li je posao u pitanju?“

Na trenutak skreće pogled ka meni kada je pitala da li je posao u pitanju, i to u meni budi jedno drugo sećanje: ja se vraćam u stan nakon proslave Beinog četvrtog rođendana, a Libi me gleda očima povređenog kućenceta iz crtanog filma jer je slutiti: *Poslovni poziv?*

Izvinila sam se, a ona je nemarno odmahнула, no ja sada počinjem da se pitam da to nije bio trenutak kada sam počela da je gubim, sekunda u